

Η οπτική της ICAP για τη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού

Απασχόληση - Ανεργία

Η ελληνική οικονομία κινήθηκε σε τροχιά βαθιάς ύφεσης το 2020, καθώς το ΑΕΠ μειώθηκε σημαντικά¹, μετά την ελαφρά ανάκαμψη που εμφάνισε την προηγούμενη τριετία 2017-2019².

Η αγορά εργασίας κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης της χώρας επλήγη σε μεγάλο βαθμό και η ανεργία εκτινάχθηκε σε υψηλά επίπεδα. Όμως, από το 2014 μέχρι και το 2019 σημειώθηκε **αύξηση** της **απασχόλησης**. Η ξαφνική εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 σε παγκόσμιο επίπεδο και η εξάπλωσή της στη χώρα μας από τον Μάρτιο του 2020, άλλαξε πάλι τα δεδομένα και ανέτρεψε τη θετική εικόνα των προηγούμενων ετών. Οι επιπτώσεις της πανδημίας είναι ιδιαίτερα αρνητικές και έχουν επιφέρει βαρύ πλήγμα στην ελληνική οικονομία.

Η αγορά εργασίας επηρεάστηκε από την εφαρμογή ειδικών κανόνων λειτουργίας στις επιχειρήσεις καθώς και από την εφαρμογή **έκτακτων μέτρων** για την προστασία της δημόσιας υγείας και τον περιορισμό της διασποράς της νόσου (Covid – 19), στο σύνολο της χώρας.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονισθεί ότι τα μέτρα αυτά **επηρέασαν**, σε μεγάλο βαθμό, αφενός την κανονική λειτουργία της αγοράς αφετέρου και τον τρόπο συλλογής των στοιχείων της έρευνας. Με βάση τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) για την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού στα κράτη - μέλη λόγω της πανδημίας της νόσου Covid – 19, **τα άτομα που τίθενται σε αναστολή σύμβασης εξακολουθούν να θεωρούνται απασχολούμενοι**, εφόσον η διάρκεια της αναστολής είναι μικρότερη από 3 μήνες ή αν λαμβάνουν περισσότερο από το 50% των αποδοχών τους³.

Το ποσοστό ανεργίας παρουσιάζει μείωση από το 2014 και μετά. Η πτωτική αυτή τάση, παρά τις δύσκολες συνθήκες που βίωσε η οικονομική δραστηριότητα της χώρας, συνεχίστηκε και το 2020. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι παράλληλα παρατηρείται **αύξηση του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού το 2020**. Η αύξηση αυτή προέρχεται, ως ένα βαθμό, από τη **ροή ανέργων προς τους οικονομικά μη ενεργούς**. Σύμφωνα με σχετικά Δελτία Τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., λόγω της πανδημίας της νόσου Covid-19 αρκετά άτομα που αναζητούσαν εργασία δήλωσαν ότι δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να εργαστούν και επομένως, σύμφωνα με τους **ορισμούς του σχετικού ευρωπαϊκού Κανονισμού**⁴, κατατάσσονται στους οικονομικά μη ενεργούς.

Στην ανάλυση που ακολουθεί επιχειρείται να δοθεί μια εικόνα των εξελίξεων και τάσεων σχετικά με την απασχόληση και ιδιαίτερα με την εξέλιξη της ανεργίας στην παρούσα φάση, όπως αυτή διαμορφώνεται από την οικονομική συγκυρία.

Ανάλυση της Αγοράς Εργασίας στην Ελλάδα

Σταματίνα Παντελαίου
Director
Economic Research &
Sectorial Studies
ICAP A.E.

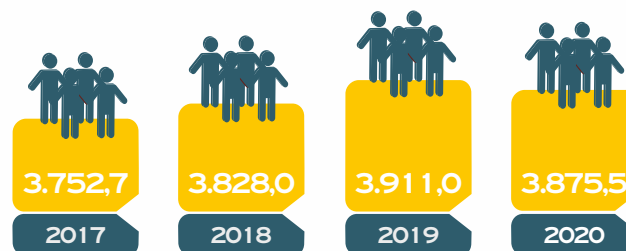
Ελένη Δεμερτζή
Senior Manager
Economic Research &
Sectorial Studies
ICAP A.E.

Απασχόληση / Εργατικό Δυναμικό

Εξελίξεις το 2020

Η ανοδική πορεία που ακολούθησε η απασχόληση την περίοδο 2014-2019 σταμάτησε το 2020. Όπως διαπιστώνεται από τα στοιχεία των τριμηνιαίων Ερευνών Εργατικού Δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Ελληνική Στατιστική Αρχή), κατά το Δ΄ τρίμηνο του 2020 η απασχόληση κατέγραψε **οριακή μείωση 0,6%** σε ετήσια βάση (σύγκριση με το Δ΄ τρίμηνο του 2019), ενώ σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 1,2% (λόγω και της εποχικότητας στην απασχόληση – π.χ. στον τουρισμό). Ο **αριθμός των απασχολούμενων** στα τέλη του 2020 ανήλθε σε **3.878,5 χιλ. άτομα** (διάγραμμα 1). Ο μέσος αριθμός των απασχολούμενων **μειώθηκε κατά 0,9%** το 2020, έναντι αύξησης 2,2% το 2019 και 2,0% το 2018.

Μ.Ο. Απασχολούμενων ανά Έτος χιλ. άτομα

¹ Το 2020 το ΑΕΠ μειώθηκε (σε όρους όγκου) κατά 8,2% (ΕΛ.ΣΤΑΤ. 1η εκτίμηση, Δελτίο Τύπου 5/3/2021).

² Το 2017 το ΑΕΠ αυξήθηκε (σε όρους όγκου) κατά 1,3%, το 2018 η άνοδος ανήλθε στο 1,6% και το 2019 αυξήθηκε κατά 1,9% (ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δελτίο Τύπου 16/10/2020).

³ ΕΛ.ΣΤΑΤ. - Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: Δ τρίμηνο 2020 (Δελτίο Τύπου, 24/3/2021).

⁴ Σύμφωνα με τον σχετικό ευρωπαϊκό κανονισμό και αναφορικά με τον ορισμό για τον άνεργο και τον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό, εάν ένα άτομο που δεν εργάζεται, δεν αναζητά ενεργά εργασία και δεν είναι διαθέσιμο να αναλάβει άμεσα εργασία, δεν κατατάσσεται στους ανέργους αλλά στον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό.

Αναφορικά με τη σύνθεση του εργατικού δυναμικού, οι **απασχολούμενοι** το Δ΄ τρίμηνο του 2020 αντιστοιχούν στο **42,7%** του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (πίνακας 1).

Στα τέλη του 2020 από το σύνολο των απασχολούμενων οι **άνδρες** κάλυψαν το **57,6%**, ενώ οι **γυναίκες** το **42,4%** (2019:57,9% άνδρες, 42,1% γυναίκες).

Επίσης, οι **μισθωτοί** καλύπτουν το **67,9%** του συνόλου των απασχολούμενων, οι αυτοαπασχολούμενοι γενικά το **29,4%** ενώ το υπόλοιπο αφορά μέλη οικογενειακών επιχειρήσεων (ως βοηθητικό προσωπικό).

Όσον αφορά τις μεταβολές με βάση το φύλο των απασχολούμενων, παρατηρείται ότι στους άνδρες σημειώθηκε μείωση της απασχόλησης μετά το Α΄ τρίμηνο του 2020 και μέχρι τέλους του έτους, ενώ στις γυναίκες σημειώθηκε μείωση το Β΄ και Γ΄ τρίμηνο, ενώ θετική ήταν η μεταβολή το Α΄ και Δ΄ τρίμηνο του 2020.

Αναφορικά με τα τρία προηγούμενα έτη (2017-2019) οι μεταβολές ήταν σταθερά θετικές και στα δύο φύλα.

Επίσης, από την έρευνα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. προκύπτει ότι η **μερική απασχόληση** κάλυψε το **7,8%** της συνολικής το Δ΄ τρίμηνο του 2020, έναντι 9,5% το Δ΄ τρίμηνο του 2019 και 9,2% το 2018 (διάγραμμα 4).

Επιπλέον, εάν εστιάσουμε μόνο στις **νέες προσλήψεις** (βάσει στοιχείων του πληροφοριακού συστήματος **ΕΡΓΑΝΗ**), προκύπτει ότι κατά το 2020 το **48,5%** των νέων προσλήψεων αφορά **συμβάσεις μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης**, ενώ οι προσλήψεις μισθωτών με σχέση πλήρους απασχόλησης καλύπτουν το 51,5% του συνόλου.

Σύμφωνα με την ίδια πηγή, το ετήσιο ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης (προσλήψεις-αποχωρήσεις) ήταν θετικό για το 2020, με **93 χιλ. νέες θέσεις εργασίας**, χαμηλότερο όμως αρκετά έναντι του αντίστοιχου ισοζυγίου του έτους 2019 κατά 34,6 χιλ. θέσεις εργασίας.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι, το 2020 τόσο ο αριθμός των προσλήψεων όσο και των αποχωρήσεων ήταν αρκετά **μειωμένοι** σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια, αφενός λόγω της μειωμένης οικονομικής δραστηριότητας της χώρας και επομένως της ζήτησης για εργασία και αφετέρου λόγω των μέτρων στήριξης που έθεσε σε εφαρμογή η Ελληνική Κυβέρνηση και τα οποία προέβλεπαν τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, προκειμένου να επωφεληθούν οι επιχειρήσεις από αυτά.

Το ποσοστό των **προσωρινά απασχολούμενων** (ως προς το σύνολο των μισθωτών) το Γ΄ τρίμηνο του 2018 ήταν 12,7%, στο Γ΄ τρίμηνο του 2019 άγγιξε το 14,0% ενώ το Γ΄ τρίμηνο του 2020 μειώθηκε στο 10,4% για να περιοριστεί σε **9,5%** στα τέλη του έτους (διάγραμμα 5).

Η προσωρινή εργασία παρουσιάζει **έντονη εποχικότητα**, με σημαντική αύξησή της το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο κάθε έτους, προφανώς λόγω αυξημένης ζήτησης από τον ευρύτερο κλάδο του τουρισμού. Ωστόσο, το 2020 λόγω των συνθηκών πανδημίας και της κατακόρυφης μείωσης της τουριστικής κίνησης μειώθηκε και το ποσοστό των προσωρινά απασχολούμενων συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη.

Εξετάζοντας τις μεταβολές της απασχόλησης ανά **μορφωτικό επίπεδο**, επιβεβαιώνεται ότι η οικονομική κρίση που βίωσε η χώρα τα προηγούμενα έτη έπληξε με ιδιαίτερη σφοδρότητα τους εργαζόμενους χαμηλού μορφωτικού επιπέδου. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, η μόνη κατηγορία που κατέγραψε συνεχή πτώση την περίοδο 2010-2019 (μόνο το Δ΄ τρίμηνο του 2018 παρουσίασε ελαφρά αύξηση), ήταν οι εργαζόμενοι με **απολυτήριο Δημοτικού**. Η συγκεκριμένη κατηγορία κατέγραψε μείωση και το 2020 και μάλιστα με έντονους ρυθμούς. Επίσης, στα τέλη του 2020 σημαντική μείωση εμφανίζει η απασχόληση στους κατόχους απολυτηρίου μέσης εκπαίδευσης καθώς και στους κατόχους απολυτηρίου Γυμνασίου. Αντίθετα, αύξηση καταγράφεται στους κατόχους πτυχίου ανώτερης τεχνικής – επαγγελματικής εκπαίδευσης, στους πτυχιούχους ανωτάτων σχολών και κυρίως στους κατόχους διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (πίνακας 5).

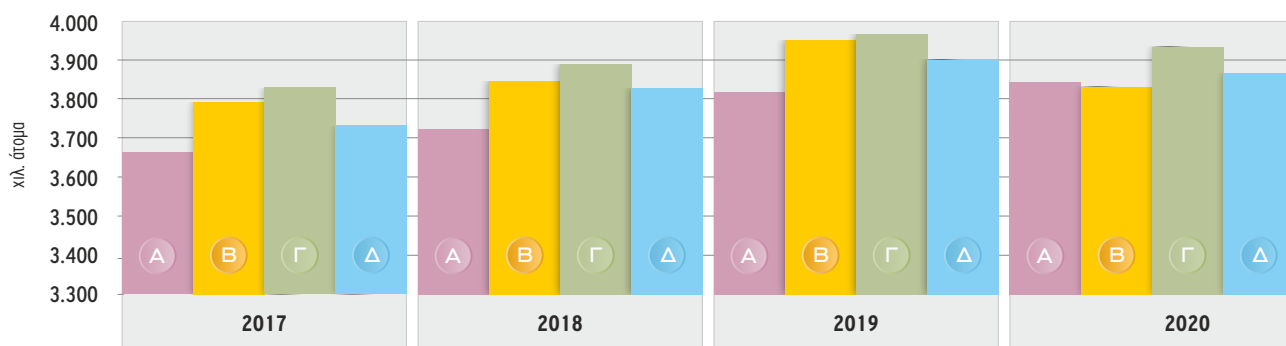
Τέλος, αναφορικά με τις μεταβολές της απασχόλησης σε **κλαδικό επίπεδο** (πίνακας 6), σημαντικές **μειώσεις** κατά τη διάρκεια του έτους παρουσίασαν κυρίως ορισμένοι κλάδοι του Τριτογενούς τομέα καθώς και ο Πρωτογενής τομέας.

Με βάση τα δεδομένα ολόκληρου του 2020 (μέσος όρος 4 τριμήνων) **εντονότερη μείωση** καταγράφεται στον κλάδο “Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία” (κατά 41,6 χιλ. άτομα), στις “Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης” (κατά 38,2 χιλ. άτομα), στην “Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων κλπ.” (-7,2 χιλ. άτομα), στις “Κατασκευές” (-6,9 χιλ. άτομα) και στη “Μεταποίηση” (-6,0 χιλ. άτομα).

Σημαντική αύξηση της απασχόλησης παρουσίαζε τα προηγούμενα χρόνια ο κλάδος “Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης”. Ο συγκεκριμένος κλάδος κατέγραφε από τις υψηλότερες αυξήσεις από το 2014 και μετά, γεγονός που συνδέεται και με την εντυπωσιακή άνοδο της τουριστικής κίνησης προς τη χώρα μας μέχρι και το 2019.

Χαρακτηριστικό είναι ότι, το 2020 στο σύνολο της αγοράς εργασίας 11 από τους συνολικά 21 ευρύτερους κλάδους της οικονομίας παρουσίασαν **μείωση της απασχόλησης** το Δ΄ τρίμηνο του 2020, έναντι 9 κλάδων το 2019.

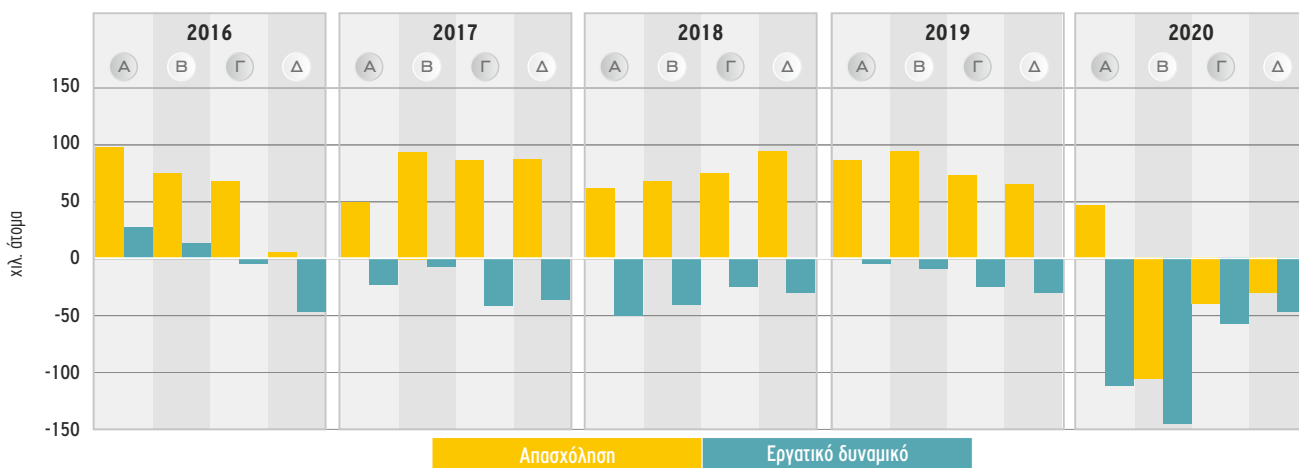
Διάγραμμα 1
Εξέλιξη του αριθμού των απασχολουμένων (2017 - 2020)

Διάγραμμα 2
Κατανομή του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας κατά το Δ΄ Τρίμηνο του 2020

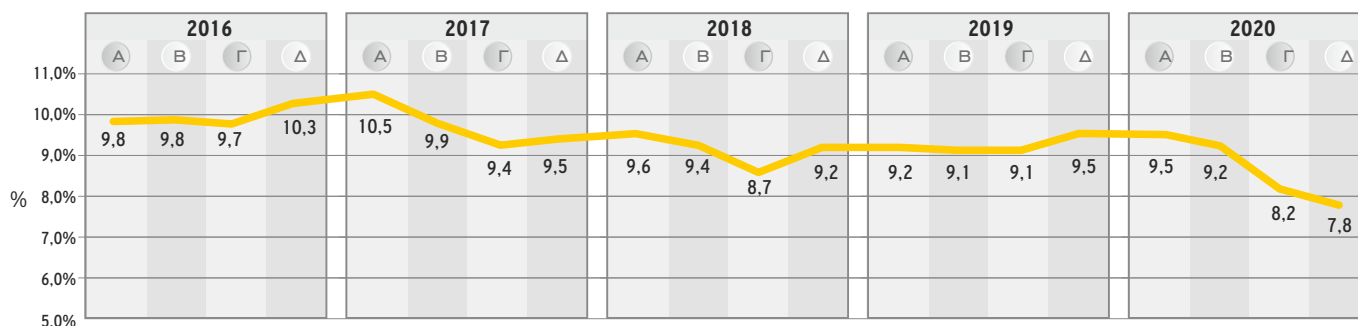

Διάγραμμα 3
Ετήσιες Μεταβολές απασχόλησης και εργατικού δυναμικού (2016 - 2020)

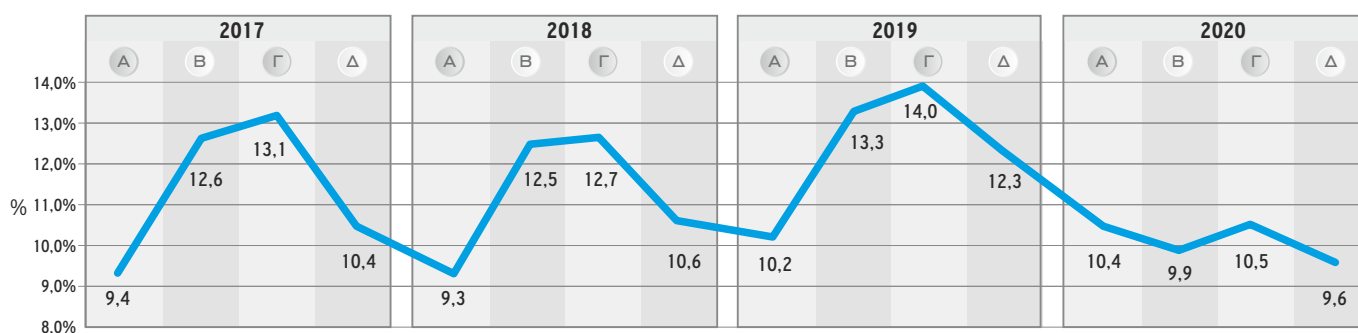

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 4
Ποσοστό (%) μερικής απασχόλησης στο σύνολο (2016 - 2020)

Διάγραμμα 5
Ποσοστό (%) προσωρινής απασχόλησης στο σύνολο (2017 - 2020)

Πίνακας 1
Πληθυσμός της Ελλάδας και κατάσταση απασχόλησης (2019 - 2020)

2019					σε χιλ. άτομα τρίμηνα	2020				
Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί		Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί
9.117,3	4.721,1	3.814,0	907,1	4.396,2	A	9.083,8	4.597,7	3.852,6	745,1	4.486,1
9.108,0	4.761,5	3.956,4	805,0	4.346,6	B	9.080,5	4.612,3	3.844,0	768,3	4.468,2
9.098,9	4.748,9	3.971,9	777,0	4.350,0	Γ	9.077,3	4.683,2	3.926,8	756,4	4.394,1
9.089,9	4.688,2	3.901,8	786,4	4.401,7	Δ	9.074,2	4.628,6	3.878,5	750,1	4.445,6

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 2
Ετήσιες μεταβολές απασχόλησης ανά φύλο & ομάδες ηλικιών (2019 - 2020)
(Μεταβολές: σε χιλ. άτομα)

	2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνα			
	Α	Β	Γ	Δ	Α	Β	Γ	Δ
Σύνολο	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6	-112,4	-45,1	-23,3
15-19	0,7	0,4	-0,2	-1,0	0,3	0,0	1,5	-0,3
20-24	-0,3	3,5	7,5	11,6	5,5	-14,5	-8,7	-15,4
25-29	13,4	8,8	20,0	11,2	-3,8	-24,5	-33,5	-25,1
30-44	-16,0	-14,8	-28,6	-29,2	-17,6	-92,7	-69,0	-57,1
45-64	85,9	90,1	67,8	63,1	44,3	10,4	54,0	69,1
65 +	6,4	8,0	11,2	12,2	10,0	9,0	10,5	5,5
Άνδρες	36,2	41,0	25,4	9,8	0,1	-73,1	-31,9	-26,2
15-19	0,7	0,2	-1,0	1,1	0,3	0,5	1,9	0,9
20-24	-3,6	-1,1	2,4	0,5	5,8	-2,5	-0,9	-6,2
25-29	7,4	4,5	12,6	0,7	-13,7	-25,5	-25,8	-16,0
30-44	-18,6	-18,5	-34,7	-31,6	-21,8	-52,7	-28,6	-22,2
45-64	44,6	47,9	35,1	30,1	21,0	1,0	15,6	12,4
65 +	5,6	8,1	11,1	8,8	8,7	6,1	5,8	5,1
Γυναίκες	54,0	55,0	52,3	58,3	38,6	-39,3	-13,2	2,8
15-19	0,1	0,2	0,8	-2,1	0,0	-0,6	-0,4	-1,2
20-24	3,2	4,6	5,1	11,1	-0,2	-12,0	-7,8	-9,1
25-29	6,0	4,4	7,4	10,5	9,9	0,9	-7,7	-9,1
30-44	2,6	3,7	6,1	2,4	4,2	-40,0	-40,4	-34,9
45-64	41,3	42,2	32,8	33,1	23,3	9,4	38,3	56,7
65 +	0,8	-0,1	0,1	3,3	1,4	2,9	4,7	0,5

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 3
Ετήσιες μεταβολές πλήρους - μερικής απασχόλησης, ανά τρίμηνο (2019 - 2020)
(Μεταβολές: σε χιλ. άτομα)

	2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνα			
	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ
Σύνολο	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6	-112,4	-45,1	-23,3
Πλήρης Απασχόληση	95,9	96,6	55,0	52,2	24,5	-105,7	-5,4	43,3
Μερική Απασχόληση	-5,5	-0,5	22,7	15,8	14	-6,8	-39,7	-66,6

Πίνακας 4
Ετήσιες μεταβολές απασχόλησης, ανά θέση στο επάγγελμα (2019 - 2020)
(Μεταβολές: σε χιλ. άτομα)

Κατηγορία	2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνα			
	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ
Αυτοαπασχολούμενος με προσωπικό	7,1	7,6	-15,6	-8,4	-5,9	-7,3	28,5	27,7
Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό	-7,9	-23,1	-18,2	-12	-18,3	-15,2	-26,4	-7,2
Μισθωτός (με μισθό ή ημερομίσθιο)	111,7	127,8	129,2	100,2	67,8	-86	-46,9	-25,5
Βοηθός στην οικογ. επιχείρηση	-20,8	-16,3	-17,8	-11,8	-5	-3,9	-0,2	-18,4
Σύνολο	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6	-112,4	-45,1	-23,3

Πίνακας 5
Ετήσιες μεταβολές απασχόλησης ανά επίπεδο εκπαίδευσης (2019 - 2020)
(Μεταβολές: σε χιλ. άτομα)

Επίπεδο Εκπαίδευσης	2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνα			
	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	30,6	24,7	18,5	8,2	24,5	13,0	36,1	62,0
Πτυχίο Ανωτ. Σχολών	28,9	24,2	14,1	4,0	5,6	-1,5	16,3	37,1
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν. Επαγγελ. Εκπαίδευσης	11,3	20,0	-0,5	5,1	-3,4	-40,7	19,8	11,7
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	21,4	28,3	48,6	61,1	44,5	-16,7	-36,1	-38,3
Απολυτήριο Γυμνασίου	5,5	4,0	6,5	4,0	3,9	-14,9	-20,1	-29,4
Απολυτήριο Δημοτικού	-7,6	-3,8	-10,6	-18,3	-33,5	-48,8	-56,6	-61,5
Μερικές τάξεις Δημοτικού	0,6	-0,4	-0,1	0,6	-3,9	-2,3	-2,0	-2,0
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	-0,6	-0,9	1,2	3,3	0,8	-0,5	-2,5	-2,9
Σύνολο	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6	-112,4	-45,1	-23,3

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 6
Ετήσιες μεταβολές της απασχόλησης σε κλαδικό επίπεδο (2019 - 2020)

	2019 τρίμηνα			2020 τρίμηνα		
	A	B	Γ	A	B	Γ
Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας						
Πρωτογενής Τομέας						
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	0,5	-16,5	-24,9	-23,0	-41,9	-44,9
Δευτερογενής Τομέας						
Ορυχεία και Λατομεία	0,7	1,1	2,1	0,9	0,0	-1,0
Μεταποίηση	11,3	20,2	22,9	22,9	-5,4	-12,0
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, κλπ.	-3,4	-1,8	1,9	-1,1	3,2	2,7
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων κλπ.	0,7	1,4	1,1	0,0	-3,0	-5,8
Κατασκευές	-4,7	-0,9	-3,7	-6,6	-5,1	-14,3
Τριτογενής Τομέας						
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	5,0	-4,1	-7,6	20,1	29,9	18,7
Μεταφορά και αποθήκευση	11,1	21,4	24,4	31,9	21,4	9,5
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	20,2	20,5	18,1	21,9	6,9	-82,3
Ενημέρωση και επικοινωνία	14,7	7,6	4,9	-5,2	-3,2	-7,4
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστ. δραστηριότητες	-5,3	-2,5	-2,0	-3,8	-0,5	-3,5
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	1,8	0,6	-0,5	-1,5	-0,5	-0,3
Επαγγελματικές, επιστημ. και τεχνικές δραστηριότητες	11,5	2,1	5,4	-4,1	-2,6	2,9
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	1,1	3,7	3,9	1,2	-0,2	-7,8
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	12,3	13,8	7,6	-14,6	-16,2	-7,5
Εκπαίδευση	20,2	25,6	14,4	10,6	10,9	2,9
Δραστηριότητες ανθρώπινες υγείας και κοινωνικής μέριμνας	-0,9	2,6	9,7	12,0	16,2	15,7
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	0,9	3,4	-0,4	1,4	6,5	-1,2
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	-1,9	0,7	1,8	5,9	8,0	5,7
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδωτών	-6,7	-5,0	-4,1	-3,7	-4,9	-4,1
Δραστηριότητες ετεροδίκων οργανισμών και φορέων	1,3	2,0	2,8	2,7	1,4	-0,1
Σύνολο	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6	-112,4
Μεταβολές: σε χιλ. άτομα						-23,3

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Ανεργία

Εξελίξεις το 2020

Παρά τη βαθιά ύφεση που βίωσε η χώρα το 2020 ο **αριθμός των ανέργων κατέγραψε μείωση**, συνεχίζοντας την τάση των προηγούμενων ετών. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., το Δ΄ Τρίμηνο του 2020 ο **αριθμός των ανέργων** περιορίστηκε σε **750,1 χιλ. άτομα, μειωμένος κατά 4,6%** σε ετήσια βάση (ή μείωση κατά 36,3 χιλ. άτομα).

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, λόγω της πανδημίας της νόσου Covid-19, αρκετά άτομα που αναζητούσαν εργασία δήλωσαν ότι δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να εργαστούν και επομένως, σύμφωνα με τους ορισμούς του σχετικού Ευρωπαϊκού Κανονισμού, κατατάσσονται στους οικονομικά μη ενεργούς. Χαρακτηριστικό είναι ότι, κατά το Δ΄ τρίμηνο του 2020 καταγράφεται μικρή **αύξηση του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού** της χώρας κατά 1% (ή κατά 43,9 χιλ. άτομα), σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019. Μέρος της αύξησης αυτής καλύφθηκε από την **ροή ανέργων προς τους οικονομικά μη ενεργούς**.

Το **ποσοστό ανεργίας** διαμορφώθηκε σε **16,2%** στο Δ΄ Τρίμηνο του 2020, από 16,8% το 2019 και 18,7% στα τέλη του 2018 (διάγραμμα 6). Ωστόσο, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι σημαντικά υψηλότερο (κατά 6,6 ποσοστιαίες μονάδες) σε σύγκριση με αυτό των ανδρών. Συγκεκριμένα, το Δ΄ Τρίμηνο του 2020 η **ανεργία στις γυναίκες** διαμορφώθηκε σε **19,9%** ενώ στους **άνδρες** το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώθηκε σε **13,3%** (διάγραμμα 8).

Το **μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε 16,3%** το 2020 από 17,3% το 2019 (διάγραμμα 7).

Χαρακτηριστικά της ανεργίας κατά το Δ΄ Τρίμηνο του 2020

Εξετάζοντας τη σύνθεση των συνολικά καταγεγραμμένων ανέργων με βάση την **ηλικιακή κλίμακα** προκύπτουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα:

- **Υψηλό** παραμένει το ποσοστό ανεργίας στους **νέους** (ηλικίες 15-24 ετών), αν και παρουσιάζει μείωση τα τελευταία χρόνια. Συγκεκριμένα, το **35,3%** των ατόμων αυτής της ομάδας δεν βρίσκουν θέση στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τα στοιχεία του Δ΄ τριμήνου του 2020. Επισημαίνεται ωστόσο, ότι το αντίστοιχο ποσοστό το Δ΄ τρίμηνο του 2014 ήταν 51,5%.
- Από τους 750,1 χιλ. άνεργους (Δ΄ τρίμηνο του 2020), ποσοστό **38,0%** είναι άτομα ηλικίας **30-44 ετών**, ενώ το ποσοστό ανέργων ηλικίας **45-64 ετών** διαμορφώθηκε σε **32,8%**, γεγονός που υποδηλώνει τη δυσκολία απορρόφησης τους από την αγορά εργασίας.
- Με βάση το ποσοστό συμμετοχής των ανέργων κάθε

ηλικιακής ομάδας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού της συγκεκριμένης ομάδας, είναι ξεκάθαρο ότι οι ομάδες που κατ' εξοχήν πλήττονται από την ανεργία είναι οι νέοι και ειδικότερα τα άτομα **ηλικίας 15-19 και 20-24 ετών**, όπου το ποσοστό **ανεργίας** τους παραμένει το υψηλότερο, καθώς φτάνει το **44,5%** και **34,3%** αντίστοιχα στο Δ΄ τρίμηνο του 2020. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι το ποσοστό συμμετοχής τους βαίνει μειούμενο τα τελευταία χρόνια (2015: 61,6% 15-19 ετών και 47,6% 20-24 ετών).

Το πλέον ανησυχητικό όμως ζήτημα σχετικά με τη διάρθρωση της ανεργίας είναι η "εκτόξευση" του μεριδίου των μακροχρόνια ανέργων (εκτός εργασίας για περισσότερους από 12 μήνες). Σύμφωνα με τα στοιχεία του Δ΄ τριμήνου του 2020, από το σύνολο των ανέργων το **66,4%** είναι **μακροχρόνια άνεργοι**. Χαρακτηριστικό είναι ότι το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων έχει αυξηθεί την τελευταία δεκαετία (2010: 45,5%).

Η παγίωση της μακροχρόνιας ανεργίας στα πολύ υψηλά αυτά επίπεδα αποτελεί σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα, δεδομένου ότι η μερίδα αυτή των ανέργων (497,9 χιλ. άτομα το Δ΄ τρίμηνο του 2020) δεν δικαιούται επιδόματος, ενώ όσο επεκτείνεται η περίοδος ανεργίας τους μειώνονται σημαντικά οι πιθανότητες επανένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Από την άλλη πλευρά, το **18,6%** ήταν **νέοι άνεργοι**, δηλαδή εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση (διάγραμμα 9).

Αναφορικά με τη σύνθεση των ανέργων βάσει **μορφωτικού επιπέδου** (Δ΄ τρίμηνο 2020), από τους εγγεγραμμένους άνεργους οι περισσότεροι (300,1 χιλ. άτομα ή το 40,0%) έχουν **απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης** και ακολουθούν οι πτυχιούχοι Α.Τ.Ε.Ι. (Ανώτερη Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση - 164,7 χιλ. άτομα ή το 22,0%).

Περαιτέρω, εξετάζοντας την κατανομή της ανεργίας με βάση το **επίπεδο εκπαίδευσης** το Δ΄ τρίμηνο του 2020 παρατηρείται ότι, τα **χαμηλότερα ποσοστά** ανεργίας (επί του εργατικού δυναμικού της ομάδας) καταγράφονται στην κατηγορία κατόχων **διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών** (9,6%) και στους πτυχιούχους **τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** (13,1%) (διάγραμμα 11). Αντίθετα, τα υψηλότερα (συγκριτικά) ποσοστά αντιστοιχούν στα άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου (π.χ. μερικές τάξεις δημοτικού, ή χωρίς καθόλου σχολείο).

Όσον αφορά στην κατανομή της ανεργίας σε **περιφερειακό επίπεδο**, το **υψηλότερο** ποσοστό ανεργίας (**21,6%**) παρατηρείται στην περιφέρεια της **Δυτικής Ελλάδος**, ενώ ακολουθούν η Δυτική Μακεδονία (20,5%) και η Στερεά Ελλάδα (19,0%).

Στις περιφέρειες με τη **χαμηλότερη** εγγεγραμμένη ανεργία εντάσσεται η Πελοπόννησος (11,8%), το ποσοστό της οποίας παρουσιάζει σημαντική διαχρονική μείωση.

Σε απόλυτα μεγέθη ωστόσο, ο **μεγαλύτερος αριθμός ανέργων** βρίσκεται στην Αττική (243,9 χιλ. άτομα ή το 32,5%) και στην Κεντρική Μακεδονία (137,4 χιλ. άτομα ή το 18,3%), γεγονός φυσικό δεδομένου ότι είναι οι μεγαλύτερες πληθυσμιακά περιοχές.

Εξέλιξη της απασχόλησης και της ανεργίας τους τρεις πρώτους μήνες του 2021

Πριν αναφερθούν τα στοιχεία της τελευταίας διαθέσιμης Έρευνας Εργατικού Δυναμικού για τον μήνα **Μάρτιο του 2021**, θα πρέπει να επισημανθεί το εξής:

Οι μέθοδοι συλλογής δεδομένων και παραγωγής εκτιμήσεων στην Έρευνα Εργατικού Δυναμικού άλλαξαν από το 2021, λόγω της εφαρμογής του **νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2019/1700** για τις κοινωνικές στατιστικές, ο οποίος τέθηκε σε **ισχύ από 1/1/2021**⁵.

Παρ' όλα αυτά, από τα στοιχεία της τελευταίας Έρευνας της ΕΛ.ΣΤΑΤ., προκύπτουν τα εξής:

- Το **ποσοστό ανεργίας** τον Μάρτιο του 2021 ανήλθε σε 16,3% έναντι 16,1% τον Μάρτιο του 2020 (πίνακας 7).
- Οι **απασχολούμενοι** διαμορφώθηκαν σε 3,7 εκατ. άτομα σημειώνοντας **μείωση** κατά 217,4 χιλ. άτομα σε σχέση με τον Μάρτιο του 2020 (-5,6%).
- Οι **άνεργοι** ανήλθαν σε 714,8 χιλ. άτομα σημειώνοντας **μείωση** κατά 32 χιλ. άτομα σε σχέση με τον Μάρτιο του 2020 (-4,3%).
- Τα άτομα που **δεν περιλαμβάνονται στο εργατικό δυναμικό**, δηλαδή τα άτομα που δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία, ανήλθαν σε 3,5 εκατ. περίπου, σημειώνοντας **αύξηση** κατά 219,4 χιλ. άτομα σε σχέση με τον Μάρτιο του 2020 (+ 6,7%).

Από την ίδια έρευνα προκύπτει ότι, το ποσοστό ανεργίας είναι υψηλότερο στις γυναίκες και διαμορφώθηκε σε 21,2% τον Μάρτιο του 2021, από 19,2% τον Μάρτιο του 2020. Το ποσοστό ανεργίας στους άνδρες διαμορφώθηκε σε 12,3% τον τρίτο μήνα του 2021 (Μάρτιος 2020: 13,6%).

Από τα προαναφερόμενα διαπιστώνεται ότι συνεχίζεται η μείωση της απασχόλησης τους πρώτους τρεις μήνες του 2021, ενώ αυξάνεται ο αριθμός των ατόμων που δεν περιλαμβάνονται στο εργατικό δυναμικό.

Στο σημείο αυτό όμως θα πρέπει να τονισθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος **ΕΡΓΑΝΗ**, το ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης (προσλήψεις – αποχωρήσεις) ήταν **θετικό** το Α' τετράμηνο του 2021 κατά 81,9 χιλ. νέες θέσεις εργασίας, ενώ το αντίστοιχο διάστημα του 2020 ήταν αρνητικό (-27,1 χιλ. θέσεις εργασίας).

Εν κατακλείδι, η εγχώρια αγορά εργασίας εμφάνισε **μείωση** της **απασχόλησης** το 2020, μετά από μία εξαετία συνεχούς αύξησης. Η πτωτική τάση συνεχίστηκε και τους πρώτους τρεις μήνες του 2021. Παράλληλα, το ποσοστό **ανεργίας** περιορίστηκε και το 2020, ωστόσο εξακολουθεί να κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα.

Θα πρέπει όμως να ληφθεί σοβαρά υπόψη η αύξηση του **οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού της χώρας**, τάση η οποία παρατηρείται από το 2020. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, μέρος αυτής της αύξησης προέρχεται από τη **ροή ανέργων** προς τους οικονομικά μη ενεργούς.

Σε τι επίπεδα θα διαμορφωθεί τελικά ο δείκτης της ανεργίας το 2021 θα εξαρτηθεί τους προσεχείς μήνες, καθώς η επιστροφή στην κανονικότητα και η ομαλοποίηση της λειτουργίας της αγοράς ξεκινά ουσιαστικά από το δεύτερο εξάμηνο του έτους (σταδιακή άρση των μέτρων περιορισμού από τον Μάιο του 2021).

Το 2021 αναμένεται να είναι έτος “επανεκκίνησης” της ελληνικής οικονομίας. Η σταδιακή αποκλιμάκωση της υγειονομικής κρίσης, η οποία είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ομαλή πορεία του εμβολιαστικού προγράμματος στη χώρα μας, αναμένεται να επαναφέρει την ελληνική οικονομία σε θετικούς ρυθμούς μεταβολής.

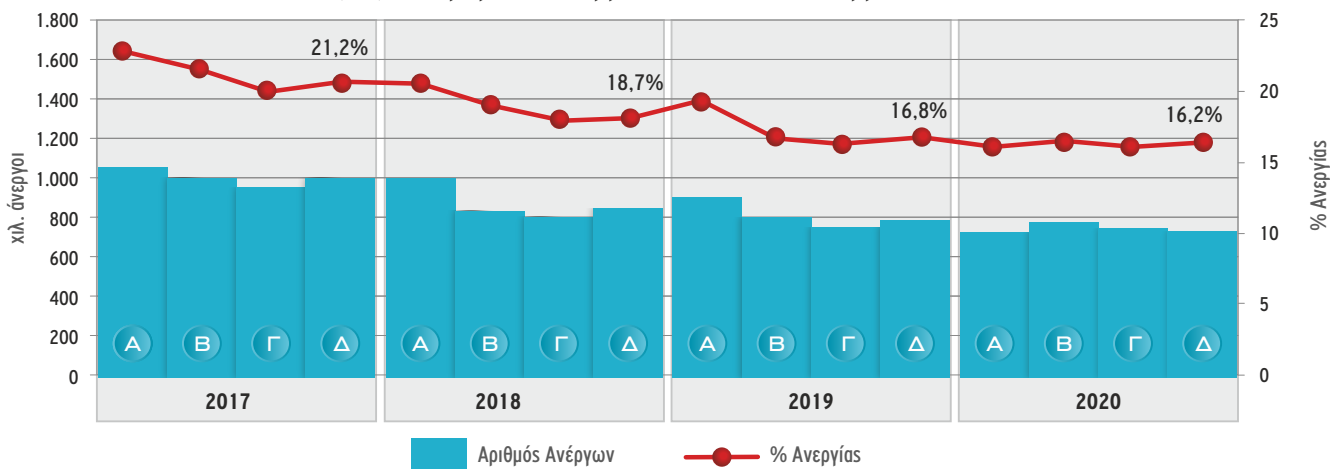
Κύριες συνιστώσες της προσδοκώμενης ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας αναμένεται να αποτελέσουν αφενός η βελτίωση του γενικότερου οικονομικού κλίματος και αφετέρου η χρηματοδότηση από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης.

Συνοψίζοντας, με βάση τις ισχύουσες συνθήκες και τάσεις, όπου η ανεργία εξακολουθεί να κινείται σε υψηλά επίπεδα, θεωρούμε ιδιαίτερα χρήσιμο το γεγονός ότι η παρούσα Έκδοση προβάλλει εταιρείες που διακρίνονται σε θέματα Διοίκησης των εργαζομένων τους.

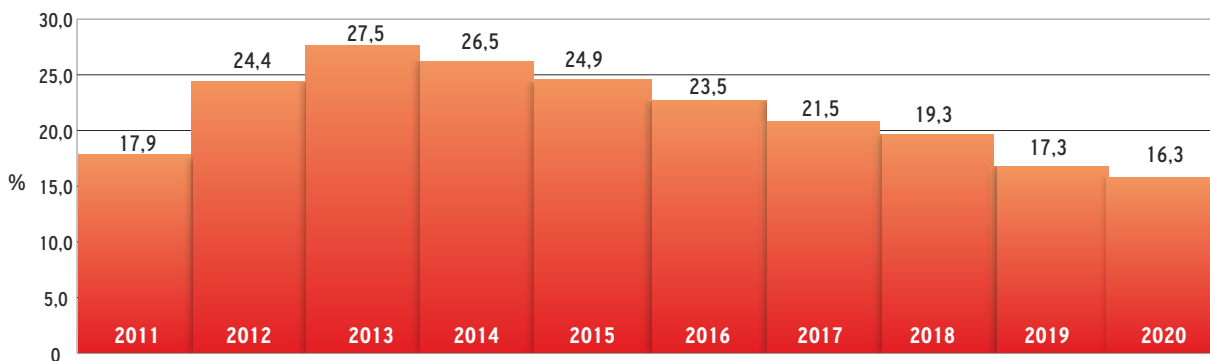
Αναδεικνύονται λοιπόν, εταιρείες που καταφέρνουν, μεταξύ άλλων, να διατηρούν τον αριθμό των απασχολούμενων τους, ή και να τον αυξάνουν ή έστω να προβαίνουν στις ελάχιστες δυνατές μειώσεις. Πρόκειται για εταιρείες που μπορούν να αποτελούν καλά παραδείγματα για τον επιχειρηματικό τομέα.

⁵ Οι εκτιμήσεις μέχρι και το έτος 2020 προέκυψαν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον προηγούμενο Κανονισμό 577/98 της έρευνας.

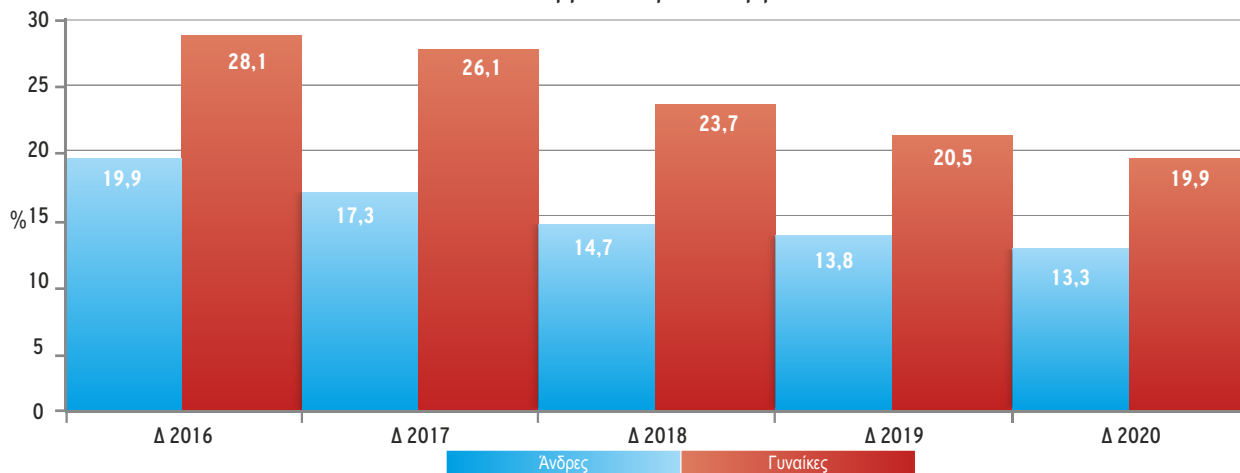
Διάγραμμα 6
Εξέλιξη του αριθμού των ανέργων και του ποσοστού ανεργίας (2017-2020)

Διάγραμμα 7
Εξέλιξη του μέσου ετήσιου ποσοστού ανεργίας (2011-2020)

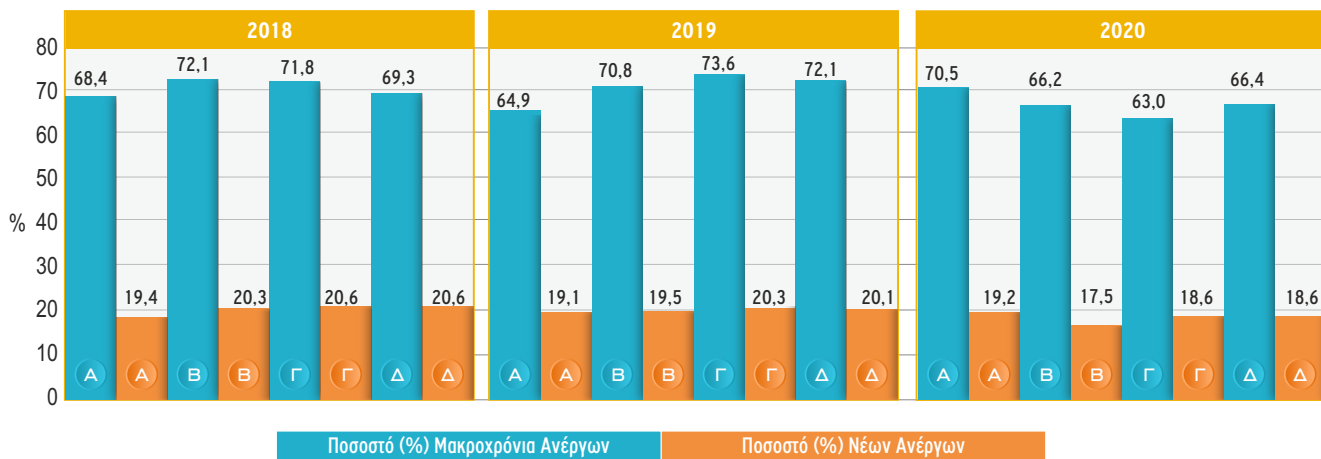

Διάγραμμα 8
Ποσοστά (%) ανεργίας ανά φύλο (Δ' τρίμηνο 2016-2020)

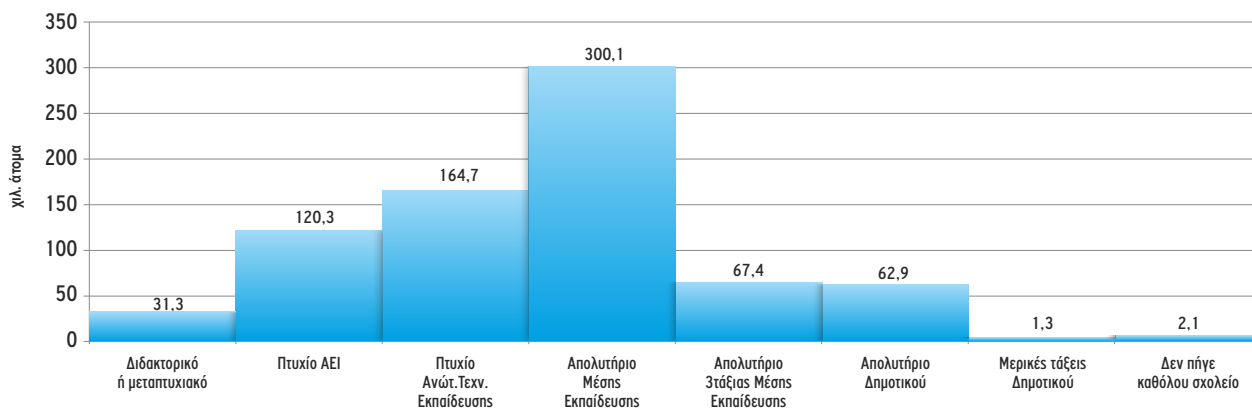

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

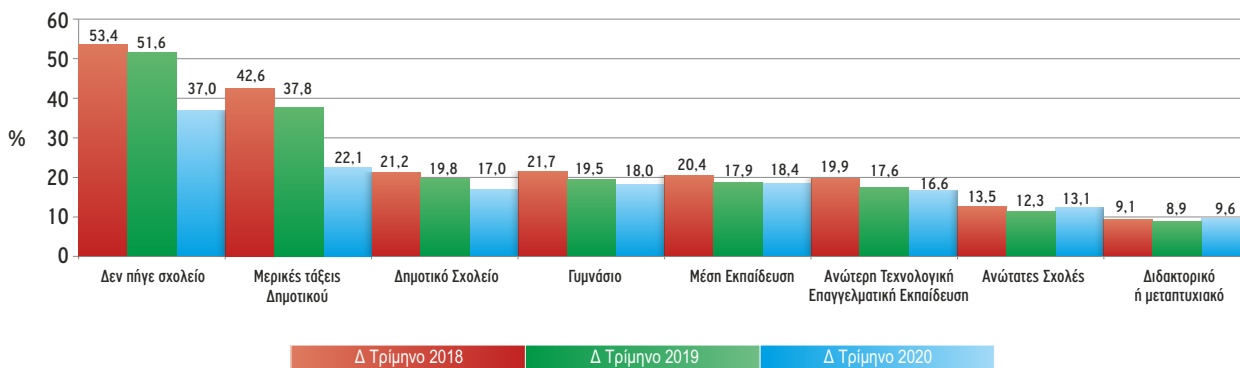
Διάγραμμα 9
Ποσοστά (%) νέων ανέργων και μακροχρόνια ανέργων, ανά τρίμηνο (2018 - 2020)

Διάγραμμα 10
Κατανομή ανέργων βάσει μορφωτικού επιπέδου (Δ' τρίμηνο 2020)

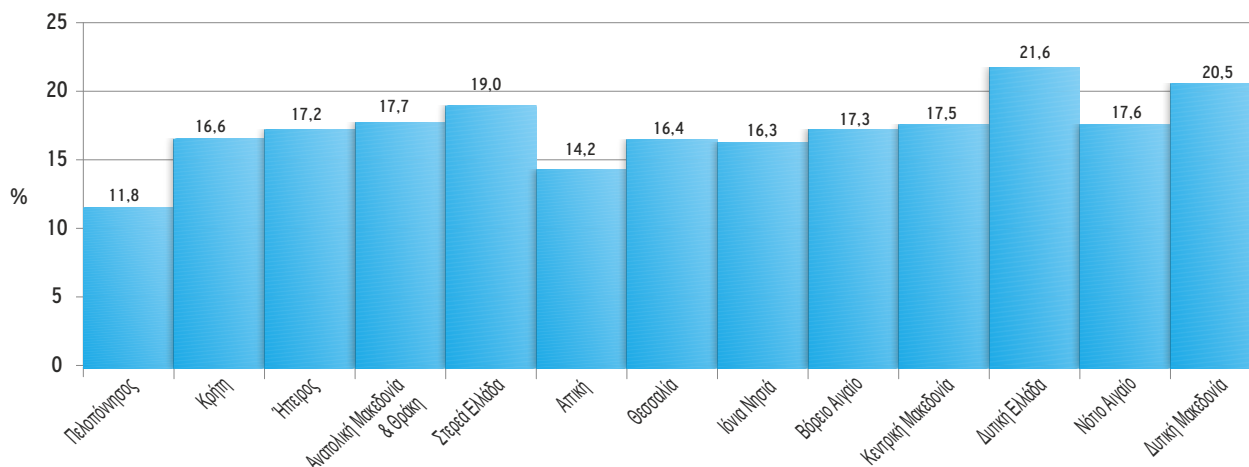

Διάγραμμα 11
Ποσοστά (%) ανεργίας επί εργατικού δυναμικού, ανά επίπεδο εκπαίδευσης (2018-2020)

* Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

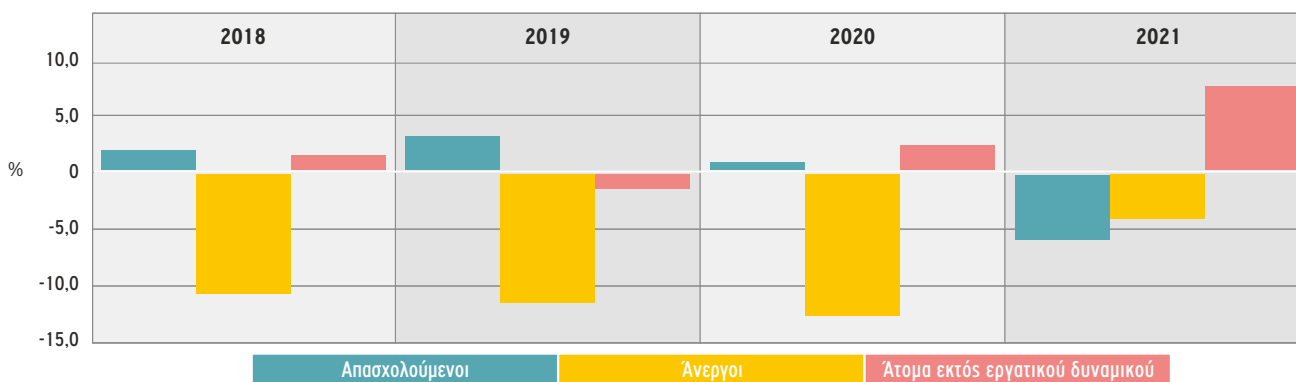
Διάγραμμα 12
Ποσοστά (%) ανεργίας, ανά περιφέρεια (Δ' τρίμηνο 2020)

Πίνακας 7
Απασχολόμενοι, άνεργοι, άτομα εκτός του εργατικού δυναμικού και ποσοστό (%) ανεργίας (Μάρτιος 2017-2021)

	2017	2018	2019	2020	2021
Απασχολόμενοι	3.736,5	3.793,0	3.884,4	3.896,9	3.679,5
Άνεργοι	1.075,2	963,5	850,3	746,9	714,8
Άτομα εκτός εργατικού δυναμικού	3.210,4	3.230,1	3.209,8	3.257,7	3.477,1
Ποσοστό ανεργίας (%)	22,3	20,3	18,0	16,1	16,3

Διάγραμμα 13
Ποσοστιαίες (%) μεταβολές απασχολομένων, ανέργων και ατόμων εκτός εργατικού δυναμικού (Μάρτιος 2018-2021)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας Α

Απασχόληση ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (2019 - 2020)

Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020	B 2020	Γ 2020	Δ 2020
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	466,1	456,0	447,8	444,6	424,2	426,4	402,9	394,6
Ορυχεία και Λατομεία	11,5	12,3	13,6	12,6	11,5	11,3	11,3	10,3
Μεταποίηση	363,5	379,9	385,1	379,9	375,7	374,5	373,1	361,2
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φαισικού αερίου, ατμού & κλιματισμού	27,7	30,3	31,3	29,2	30,9	33,0	32,6	33,5
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγιάνσης	31,4	33,6	35,2	32,3	28,4	27,8	26,0	21,6
Κατασκευές	146,3	150,4	146,6	147,1	141,2	136,1	141,5	144,2
	Τριτογενής Τομέας							
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή οχημάτων και μοτοσικλετών	676,4	686,0	699,9	705,3	706,3	704,7	721,2	722,6
Μεταφορά και αποθήκευση	195,8	204,8	210,3	216,5	217,2	214,3	206,0	196,4
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	322,1	403,4	429,2	372,8	329,0	321,1	396,0	328,5
Ενημέρωση και επικοινωνία	105,5	105,8	102,9	94,4	102,3	98,4	96,7	102,8
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	84,1	83,7	86,0	83,0	83,6	80,2	87,8	86,7
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	5,9	5,5	5,1	3,6	5,4	5,2	5,1	4,8
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	218,7	219,1	219,6	215,3	216,1	222,0	231,5	248,4
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	85,9	92,6	96,0	89,2	85,7	84,8	86,0	82,7
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	348,6	344,1	340,6	332,6	332,4	336,6	358,0	375,1
Εκπαίδευση	319,6	333,3	308,0	322,7	330,5	336,2	304,3	324,5
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	245,1	247,4	248,4	252,6	261,3	263,1	278,0	273,5
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	51,9	55,5	53,1	54,3	58,4	54,3	53,9	60,0
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	78,8	82,9	83,9	84,7	86,8	88,6	88,2	84,3
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	25,9	25,8	24,3	23,9	21,0	21,7	23,2	20,4
Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	3,1	3,9	5,2	5,1	4,5	3,8	3,6	2,4
Σύνολο	3.814,0	3.956,4	3.971,9	3.901,8	3.852,6	3.844,0	3.926,8	3.878,5

Σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας Β
Αριθμός απασχολούμενων ανά φύλο (2019 - 2020)

Απασχολούμενοι	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020	B 2020	Γ 2020	Δ 2020
Σύνολο	3.814,0	3.956,4	3.971,9	3.901,8	3.852,6	3.844,0	3.926,8	3.878,5
Άνδρες	2.219,9	2.285,6	2.300,3	2.259,5	2.220,0	2.212,5	2.268,4	2.233,3
Γυναίκες	1.594,1	1.670,8	1.671,6	1.642,3	1.632,7	1.631,5	1.658,4	1.645,1

Σε χιλ. άτομα

Πίνακας Γ
Απασχολούμενοι ανά επίπεδο εκπαίδευσης (2019 - 2020)

Επίπεδο Εκπαίδευσης	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020	B 2020	Γ 2020	Δ 2020
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	233,0	238,9	242,3	233,3	257,5	251,9	278,4	295,3
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	767,9	779,6	764,3	762,9	773,5	778,1	780,6	800,0
Πτυχίο Ανώτερης Τεχνικής Επαγγελ. Εκπαίδευσης	802,9	840,6	822,3	818,1	799,5	799,9	842,1	829,8
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	1.298,0	1.354,1	1.393,3	1.370,5	1.342,5	1.337,4	1.357,2	1.332,2
Απολυτήριο Γυμνασίου	329,4	347,8	352,9	335,9	333,3	332,9	332,8	306,5
Απολυτήριο Δημοτικού	369,8	383,0	383,6	368,1	336,3	334,2	327,0	306,6
Μερικές τάξεις Δημοτικού	8,7	7,4	6,6	6,5	4,8	5,1	4,6	4,5
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	4,3	5,0	6,6	6,5	5,1	4,5	4,1	3,6
Σύνολο	3.814,0	3.956,4	3.971,9	3.901,8	3.852,6	3.844,0	3.926,8	3.878,5

Σε χιλ. άτομα

Πίνακας Δ
Αριθμός ανέργων ανά ομάδες ηλικιών (2019 - 2020)

Ομάδες ηλικιών	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020	B 2020	Γ 2020	Δ 2020
Σύνολο	907,1	805,0	777,0	786,4	745,1	768,3	756,4	750,1
15-19	13,5	10,3	9,4	9,2	7,1	7,0	10,7	9,8
20-24	81,5	68,3	67,4	69,8	68,0	72,4	68,7	65,3
25-29	133,7	116,2	114,7	125,1	118,1	119,9	120,8	134,3
30-44	366,5	321,5	304,7	308,4	283,4	294,3	292,4	284,8
45-64	301,8	279,3	272,2	264,7	260,5	266,0	254,5	246,1
65 +	10,1	9,4	8,6	9,2	8,0	8,7	9,4	9,9

Σε χιλ. άτομα

Πίνακας Ε
Αριθμός ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης (2019 - 2020)

Επίπεδο Εκπαίδευσης	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020	B 2020	Γ 2020	Δ 2020
Σύνολο	907,1	805,0	777,0	786,4	745,1	768,3	756,4	750,1
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	40,7	20,7	27,3	22,9	19,2	19,6	31,5	31,3
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	95,2	104,2	107,3	106,5	103,9	106,8	121,6	120,3
Πτυχίο Ανώτερης Τεχνικής Επαγγελ. Εκπαίδευσης	200,2	178,3	168,5	175,2	160,0	169,5	165,4	164,7
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	351,5	312,1	293,8	298,7	293,8	297,1	293,9	300,1
Απολυτήριο Γυμνασίου	96,9	85,3	77,4	81,4	79,1	86,1	71,5	67,4
Απολυτήριο Δημοτικού	113,5	93,6	91,7	90,8	79,1	81,3	68,5	62,9
Μερικές τάξεις Δημοτικού	3,9	4,2	3,6	4,0	3,4	2,5	1,0	1,3
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	5,1	6,6	7,4	6,9	6,5	5,4	3,2	2,1

Σε χιλ. άτομα

Πίνακας ΣΤ
Αριθμός ανέργων ανά περιφέρεια (2019 - 2020)

Περιφέρεια	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020	B 2020	Γ 2020	Δ 2020
Σύνολο Χώρας	907,1	805,0	777,0	786,4	745,1	768,3	756,4	750,1
Ανατ. Μακεδονία - Θράκη	43,2	40,8	38,4	43,0	41,3	38,3	46,4	43,3
Κεντρική Μακεδονία	163,9	158,7	152,0	153,6	150,7	147,5	141,9	137,4
Δυτική Μακεδονία	31,6	28,4	27,4	25,8	20,6	18,6	23,4	22,7
Ήπειρος	22,3	21,6	21,7	22,7	23,2	21,3	27,0	23,0
Θεσσαλία	57,8	55,5	60,9	56,0	48,7	54,7	50,6	49,7
Ιόνια Νησιά	16,7	11,1	5,8	9,9	10,5	16,5	13,9	13,6
Δυτική Ελλάδα	74,1	67,2	66,5	65,0	56,1	62,0	61,6	58,8
Στερεά Ελλάδα	42,4	36,7	39,4	43,0	44,9	46,0	44,8	44,5
Αττική	316,7	300,3	287,7	271,2	244,0	233,2	240,6	243,9
Πελοπόννησος	32,2	29,1	26,6	27,2	25,9	23,8	31,4	28,4
Βόρειο Αιγαίο	18,5	15,7	14,8	15,0	14,5	13,7	14,5	14,8
Νότιο Αιγαίο	41,3	12,8	11,4	18,8	17,7	37,6	14,4	24,4
Κρήτη	46,5	27,1	24,6	35,2	46,9	55,2	45,9	45,6

Σε χιλ. άτομα